

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 64823-12-17 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

בפני כבוד השופטת גאולה לוי

המבקשות

1. מורן כהן
2. אהובה לוי
ע"י ב"כ עוה"ד גיא אבני

נגד

המשיב

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עוה"ד מוטי ארד ונוי מצליח

פסק דין

1
2 לפני בקשה לסילוק על הסף של בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגישו המבקשות כנגד המשיב -
3 המוסד לביטוח לאומי - בגין גבייה של תשלומי ביטוח לאומי ומס בריאות מגמלת דמי הלידה של
4 נשים בחופשת לידה, בטענה כי הגביה עלתה על השיעור הקבוע בחוק.

5
6 לאחר שהתקיים דיון מקדמי בבקשה לאישור התובענה הייצוגית, קיבלו המבקשות את עמדת
7 המוסד לביטוח לאומי כי החיוב בדמי ביטוח צריך להתבצע על פי כל טור ד' ללוח י' בחוק הביטוח
8 הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995, המונה את כל ענפי הביטוח הלאומי, ולא רק בעבור ענף
9 "אימהות".

10
11 על אף הפרשנות המשפטית המוסכמת להוראות החוק בדבר שיעור ניכוי דמי הביטוח, עומדות
12 המבקשות על הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, על יסוד הטענה כי התחשיב שעושה המשיב ביחס
13 לניכוי דמי הביטוח ומס בריאות הוא שגוי והגבייה בפועל עולה על הגבייה על פי חוק.

רקע וטענות הצדדים

14
15
16
17 1. הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נסבה על סעיף 351(א) לחוק הביטוח הלאומי, הפוטר
18 תשלום דמי ביטוח מדמי לידה, בכפוף לסעיף 53(ד) לחוק הביטוח הלאומי, לפיו מדמי לידה
19 ינכה המוסד מס ודמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' בלוח י'. טור ד' ללוח י' מפרט את
20 שיעור הניכוי מהשכר לעשרה ענפי ביטוח, תוך אבחנה בין חלק השכר שאינו עולה על 60%
21 מהשכר הממוצע במשק לחלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק. סך הניכוי
22 בגין כלל ענפי הביטוח הוא 0.4% לגבי חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע
23 במשק ו- 7% לגבי חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק.

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

- 1
2 בנוסף, סעיף 14(ד) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי תשנ"ד-1994, קובע חיוב בתשלום דמי
3 ביטוח בריאות מגמלה של דמי לידה (בשיעורים בהם חייב מעביד בתשלום דמי בריאות
4 בגין עובדו).
- 5
6 .2. הבקשה לאישור התובענה הייצוגית הוגשה בשם המבקשת 1, לה אושר תשלום בגין דמי
7 לידה לתקופה 1.11.2016-27.7.2016, ומהם נוכו לה דמי ביטוח וביטוח בריאות בסך כולל
8 של 5% מדמי הלידה; ובשם המבקשת 2, לה אושר תשלום בגין דמי לידה לשתי תקופות
9 17.2.2011-25.5.2011 ו-17.2.2013-24.4.2013. מדמי הלידה נוכו לה דמי ביטוח וביטוח
10 בריאות בשיעור 5% בתקופה הראשונה ו-8% בתקופה השנייה.
- 11
12 בבקשה לאישור תביעה ייצוגית נטען כי בהתאם לסעיפים המנויים לעיל וללוח י', על
13 המשיב היה לנכות לכל היותר 0.87% מדמי הלידה – בעבור ענף אימהות בלוח (פרט 1) -
14 בעבור מס בריאות ודמי ביטוח לאומי (אשר ייקראו יחד: "דמי ביטוח") ומכאן שנגבו מהן
15 אלפי שקלים ביתר, אותן הן תובענות חזרה.
- 16
17 המבקשות ביקשו להגדיר את הקבוצה המיוצגת בתור כל הנשים היולדות בישראל אשר
18 ילדו ושהו בחופשת לידה משנת 1995 ועד יום הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית,
19 ושנוכו מדמי הלידה ששולמו להם, דמי ביטוח לאומי ומס בריאות בשיעורים הגבוהים
20 מהקבוע בחוק הביטוח הלאומי ובחוק ביטוח בריאות.
21 את גובה הפיצוי לקבוצה העריכו המבקשות בסך של 343,863,000 ₪.
- 22
23 .3. המשיב מבקש לסלק את הבקשה על הסף בשל העדר עילת תביעה ואי הבנה של הוראות
24 החוק הרלוונטיות. לטענת המשיב, בקשת האישור מסתמכת על הטענה כאילו מדמי הלידה
25 יש לנכות דמי ביטוח לענף ביטוח אימהות בלבד, אך הגבייה היא בעבור כל ענפי הביטוח
26 השונים – אימהות; ילדים; נפגעי עבודה; נפגעי תאונות; אבטלה; זכויות עובדים בפשיטת
27 רגל ובפירוק תאגיד; נכות; סיעוד; זקנה ושאיירים.
- 28 המבקשות, כך נטען, קוראות את לוח י' לחוק הביטוח הלאומי באופן חלקי בלבד
29 ומתעלמות משאר ענפי הביטוח שבגינם מנוכים דמי ביטוח משכר העובד.
- 30
31 .4. בהמשך (בתגובת המשיב מיום 23.1.2019) פירט המשיב את שיעור ניכוי דמי הביטוח – הן
32 בעבור דמי ביטוח לאומי והן בעבור דמי ביטוח בריאות – כדלקמן:
33

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

- 1 על חלק השכר שעד 60% מהשכר הממוצע, הניכוי הוא בשיעור 3.5% על פי החלוקה הבאה
2 - דמי ביטוח לאומי בשיעור של 0.40% ודמי ביטוח בריאות בשיעור של 3.10%.
- 3 על חלק השכר שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח,
4 הניכוי הוא בשיעור 12% על פי החלוקה הבאה - דמי ביטוח לאומי בשיעור 7% ודמי ביטוח
5 בריאות בשיעור 5%.
- 6
- 7 .5 המשיב הוסיף כי למבקשת 2 אין עילת תביעה אישית, בשל העובדה כי סעיף 21 לחוק
8 תובענות ייצוגיות לא מאפשר חיוב של רשות בהשבה בתקופה העולה על 24 חודשים שקדמו
9 למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור, ועל פי תצהירה, תקופות דמי הלידה של המבקשת 2
10 לא עומדות בהגבלה זו.
- 11
- 12 .6 לאחר הדיון שהתקיים ביום 13.9.2018, ולאחר שמיעת הערות בית המשפט, הודיעו
13 המבקשות כי הן מקבלות את הפרשנות לפיה החיוב בדמי הביטוח של הביטוח הלאומי הוא
14 לפי כל טור ד' ללוח י', ולא רק בעבור "ענף אימהות".
- 15
- 16 יחד עם זאת, הודיעו המבקשות כי הן עומדות על בירור התובענה לגופה, בשאלה האם
17 המוסד לביטוח לאומי גובה בפועל דמי ביטוח מעבר לקבוע בטור ד' ללוח י' בכללותו.
18 לטענת המשיבות, בפועל הניכויים שביצע המוסד לביטוח לאומי עולים על הקבוע בטור ד'
19 בכללותו, והמשיב לא הציג חישובים וטבלאות כנגד טענות המבקשות.
- 20
- 21 בנוסף, עלתה בשלב זה שאלת הסמכות העניינית בנוגע לבירור הבקשה, אל מול סמכותו
22 של בית הדין לעבודה. המבקשות טענו כי הסמכות היא מקבילה, אך הן משאירות את
23 ההחלטה לשיקול דעתו של בית המשפט, האם להעביר את הדיון לבית הדין לעבודה או
24 להשאירו בפני בית משפט זה.
- 25
- 26 .7 המשיב עומד על הבקשה לסילוק על הסף. לטענתו, המבקשות מציגות כעת עילה שונה מזו
27 שמפורטת בבקשת האישור. לטענת המשיב, עם הודעתן של המבקשות כי הן מקבלות את
28 עמדתו לגבי פרשנות הוראות החוק, נסתם הגולל על עילת התביעה ובקשת האישור, כפי
29 שהוגשו.
- 30
- 31 המשיב מוסיף כי על מנת שניתן יהיה לדון בבקשת האישור, היה על המבקשות להראות כי
32 המוסד לביטוח לאומי גובה, כשיטה ובאופן רחב וגורף, סכומים העולים על המותר.
- 33

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

- 1 המשיב מבקש להטיל הוצאות אישיות על ב"כ המבקשות בטענה כי הגיש בקשת סרק וכי
2 ב"כ המבקשות משתמש בהליך המשפטי לרעה. לטענת המשיב, זוהי בקשת האישור
3 השנייה שהגיש ב"כ המבקשות נגד המוסד לביטוח לאומי בנושא דומה, הנשען על אותן
4 טענות מהותיות. המשיב מוסיף כי המצב המשפטי הוסבר לב"כ המבקשות בהליך הקודם,
5 והיה עליו לדעת כי אין בסיס משפטי לעילה בבקשת האישור.
6
- 7 .8 בנוגע לסמכות העניינית, טוען המשיב כי שאלת הסמכות העניינית אינה מחייבת הכרעה,
8 שכן בהעדר עילת תביעה על בית המשפט לסלק את בקשת האישור.
9 לשיטת המשיב, אם למבקשות טענות לגבי השיעורים של דמי הביטוח שגובה המוסד
10 לביטוח לאומי, פתוחה בפניהן האפשרות להגיש בקשת אישור חדשה לבית הדין לעבודה
11 כשהיא מנומקת ומגובה בראיות הנדרשות. הסמכות, כך נטען, היא סמכות ייחודית של
12 בית הדין לעבודה, הן בשל קביעה מפורשת לכך בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969
13 (להלן: "חוק בית הדין לעבודה", סעיף 24(א)(5)) והן בשל קביעה מפורשת בחוק הביטוח
14 הלאומי (סעיף 391(א)(3)).
15
- 16 .9 בהחלטתי מיום 5.12.2018 הוריתי למבקשות להפנות לסעיפי הבקשה לאישור תובענה
17 ייצוגית, בהן הובאה, פורטה ובוססה במידה המתחייבת, טענתן המחודשת כי "הניכויים
18 נגבו מדמי לידה מהילדות מעל לקבוע אף בכל הטור", ויבהירו היכן נטען לחישוב שגוי
19 ביחס לכל חברות הקבוצה.
20
- 21 .10 המבקשות בתגובתן טוענות כי על פי ההלכה הפסוקה אין מקום לערוך דיון נפרד בבקשה
22 לסילוק על הסף ובבקשת האישור של תובענה ייצוגית. המבקשות הוסיפו כי זכותן להוכיח
23 את טענתן על ידי הליך של גילוי מסמכים, מענה לשאלונים וחקירת עדים, וכי בשלב זה
24 עליהן להוכיח את טענותיהן ברמה לכאורית בלבד.
25
- 26 המבקשות הפנו לסעיפים א, 1 ו-9 לבקשת האישור, שם פירטו את רשימת הסעיפים
27 שלטענתן הופרו בגביית דמי ביטוח – סעיפים 53(ד), 97(ד) ו-351(א) לחוק הביטוח הלאומי,
28 וסעיף 14(ד)(1)(ג) לחוק ביטוח בריאות.
29
- 30 המבקשות הפנו גם לסעיפים 74-77 וסעיף 101 לבקשת האישור.
31 בסעיפים 74-77 פירטו המשיבות את השאלות המשותפות של עובדה שהעלתה התובענה,
32 לשיטתן, ובין היתר תוהות המבקשות האם המשיב ניכח משכרן של הנשים בארץ הנמצאות
33 בחופשת לידה דמי ביטוח מעל לקבוע בחוק; האם המשיב הפר את סעיפים 53(ד), 97(ד) ו-

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

1 351(א) לחוק הביטוח הלאומי וסעיף 14(ד)(1)(ג) לחוק ביטוח בריאות; כמה אחוזים מנכה
2 המשיב מדמי לידה של נשים שנמצאות בחופשת לידה בעבור דמי ביטוח.
3 בסעיף 101 לבקשת האישור מבוקש לקבוע כי עילת התביעה בתובענה הייצוגית תהא הפרת
4 סעיף 351 לחוק הביטוח הלאומי והפרת סעיף 14(ד)(1)(ג) לחוק ביטוח בריאות.
5

דין והכרעה

6
7
8 11. לאחר עיון בעמדות הצדדים ובחומר שבתיק, באתי לכלל מסקנה כי יש לסלק על הסף את
9 הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

10 בהתאם להלכה הפסוקה, בשונה מהליך הדיון הנפרד המקובל בבקשה לסילוק על הסף של
11 תובענות, לפי תקנות 100 ו-101 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, הרי
12 שבתובענות ייצוגיות, ככלל, אין לדון בבקשה לסילוק על הסף של בקשה לאישור תובענה
13 ייצוגית בנפרד מדיון בבקשה לאישור הגשת התובענה הייצוגית, שהרי מדובר בהליך סינון
14 מקדמי בתוך הליך מקדמי (ר' למשל רע"א 2022/07 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל
15 בע"מ נ' אר-און השקעות בע"מ (13.8.2007); רע"א 7096/11 עופר קומם נ' שמואל רוזובסקי
16 (ניתן ביום 28.8.2012)).

17 פיצול הדיון שמור למקרים חריגים, בהם מועלית טענת הגנה בה ניתן להכריע בפשטות
18 וביעילות ואשר אם תתקבל יש בה כדי לשמוט את הקרקע תחת הבקשה לאישור התובענה
19 הייצוגית (רע"א 8332/96 שמש נ' רייכרט, פ"ד נה(5) 276, 290; רע"א 5653/16 סרגון
20 נטוורקס בע"מ נ' חזן (ניתן ביום 13.10.2016), פסקה 7 לפסק דינה של כב' השופטת אי'
21 חיות).

22 אין גם ספק כי סילוקה של תביעה על הסף הוא סעד קיצוני, השמור למקרים חריגים בלבד
23 (ר' למשל רע"א 9070/11 אייזיקוביץ נ' קלוגר (ניתן ביום 16.1.2012)). הכלי הדיוני של
24 סילוק על הסף נועד למקרים שבהם ברור על פני הדברים כי אין להתיר ניהול של תובענה
25 ייצוגית (רע"א 1786/17 YAHOO INC נ' איתי לנואל (ניתן ביום 1.3.2017)).
26

27 12. המקרה שלפני נמנה על אותם מקרים יוצאי דופן, בהם יש מקום לעשות שימוש בכלי הדיוני
28 של סילוק על הסף, שכן לא ניתן לדון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית במתכונת בה הוגשה.
29

30 הבקשה לאישור תובענה ייצוגית התבססה על הטענה כי המוסד לביטוח לאומי מנכה מדמי
31 הלידה סכומים בשיעור העולה על השיעור הקבוע לענף ביטוח "אימהות" בלוח י' לחוק
32 ביטוח לאומי.
33

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

1 טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק, וטוב עשו המבקשות משחזרו בהן מטענה
2 זו. הטענה מתעלמת מהניכוי המוסדר בחוק לגבי דמי ביטוח בריאות ומענפי הביטוח
3 האחרים המפורטים בלוח י'. להמחשת הטעות שבבסיס הבקשה לאישור תובענה ייצוגית,
4 אביא את הוראות החוק.

5

6 סעיף 14(ד) לחוק ביטוח בריאות קובע:

7 " (1) מבוטח שמשלמת לו גימלה מאת המוסד, כמפורט בפסקה (2)

8 שבסעיף קטן זה, חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות מסכום הגימלה,

9 בשיעורים בהם חייב מעביד בתשלום דמי ביטוח בריאות בעבור עובדו;

10 (2) (א) ...

11 (ב) ...

12 (ג) דמי לידה וגמלה לשמירת היריון כמשמעותם בפרק ג' לחוק הביטוח

13 הלאומי".

14

15 סעיף 53(ד) לחוק הביטוח הלאומי קובע את שיעור ניכוי דמי הביטוח מדמי הלידה:

16

17 "מדמי הלידה ומגמלה לשמירת היריון ינכה המוסד במקור מס לפי הוראות

18 סעיפים 164 ו-243 – לפקודת מס הכנסה והתקנות לפיה וכן ינכה דמי

19 ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' בלוח י'".

20

21 לוח י' קובע את שיעור ניכוי דמי הביטוח בפירוט לפי ענפי הביטוח:

22

טור א'	טור ב'	טור ג'						טור ד'		טור ה'
		אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		
		על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע			על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע			על חלק השכר	על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע	
		למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	על חלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג)
1	אימהות	-	0.24	0.15	-	0.94	1.40	0.04	0.09	
2	אימהות – מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	0.11	-	-	0.16	-	-	-	-	
3	ילדים	1.10	0.59	1.32	1.67	2.74	2.08	-	0.08	
4	נפגעי	-	0.17	0.37	-	0.78	1.96	-	0.03	

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

									עבודה	
0.02	0.01	0.07	0.04	0.03	0.02	0.07	0.09	0.13	נפגעי תאונות	5
0.06	0.01	0.21	-	-	0.04	-	-	0.37	אבטלה	6
0.02	-	-	-	-	0.01	-	-	0.06	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.10	0.11	1.86	0.87	0.47	0.37	1.31	2.12	2.28	נכות	8
0.02	0.01	0.14	0.09	0.05	0.05	0.14	0.21	0.33	סיעוד	9
0.25	0.22	3.85	2.40	1.32	1.52	3.65	5.95	5.89	זקנה ושאיירים	10
0.67	0.40	7.00	4.61	2.87	3.85	7	12.83	14.50	סך הכל	

1

2

3 יש לזכור כי גמלת דמי לידה היא גמלה מחליפת שכר, ובדומה לעובד שכיר שמשכרו מנוכים 13

4 דמי ביטוח בריאות ודמי ביטוח לאומי בעבור כל ענפי הביטוח, כך רציפות הביטוח ממשיכה

5 גם בקבלת גמלת דמי לידה. המשמעות היא כי דמי הביטוח הלאומי לא מנוכים מדמי

6 הלידה בעבור ענף אימהות בלבד, אלא המבוטחת-היולדת ממשיכה לשלם דמי ביטוח,

7 ולהיות מבוטחת, גם בעד יתר הענפים – נפגעי עבודה, סיעוד, זקנה ושאיירים וכדומה.

8

9 טענותיהן של המבקשות בבקשת האישור ובתצהיריהן לפיהן המוסד לביטוח לאומי ניכה 14

10 להן דמי ביטוח בשיעור 5% ו-8% וכי מדובר בניכוי גבוה מהמותר בחוק, מסתמכות על

11 פרשנות שגויה של החוק, לפיה שיעור ניכוי דמי הביטוח הוא לענף אימהות בלבד.

12

13 בהמשך, לאחר שקיבלו את הפרשנות העקרונית של המשיב, המבקשות לא חלקו על שיטת

14 חישוב שיעור הניכוי שהציג המשיב, ולפיה:

15 מחלק השכר שעד 60% מהשכר הממוצע, ינוכו דמי ביטוח בשיעור 3.5% על פי החלוקה

16 הבאה- דמי ביטוח לאומי בשיעור של 0.40% ודמי ביטוח בריאות בשיעור של 3.10%.

17 חלק השכר שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח, ינוכו

18 דמי ביטוח בשיעור 12% על פי החלוקה הבאה - דמי ביטוח לאומי בשיעור 7% ודמי ביטוח

19 בריאות בשיעור 5%.

20

21 נמצא, כי טענתן הראשונית של המבקשות כי המוסד לביטוח לאומי היה רשאי לגבות לכל

22 היותר 0.87% מגמלת דמי הלידה, נעדרת בסיס.

23

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 64823-12-17 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

- 1 הטענה כי בפועל המוסד לביטוח לאומי מנכה סכומים העולים על שיעור הניכוי הקבוע בדין .15
2 והמפורט לעיל היא טענה שבאה לעולם בשלב מאוחר. הטענה לא פורטה ולא בוססה
3 בבקשה לאישור התביעה הייצוגית ולא בתביעה האישית.
4
5 מבחינה דיונית, לא ניתן לדון בבקשה על בסיס כתבי הטענות שלפניי. בהחלטתי מיום
6 5.12.2018 הוריתי למבקשות להפנות לסעיפים בבקשת האישור אשר מציגים את
7 טענותיהם במתכונת "החדשה", לאחר ששינו עמדתן לגבי פרשנות הוראות החוק.
8
9 המבקשות הפנו לסעיפים בהן יש הצהרות כלליות להפרות של סעיפים מסוימים בחוק
10 הביטוח הלאומי ובחוק ביטוח בריאות, ושאלות כלליות שתוהות על אופן הגבייה של
11 המוסד לביטוח לאומי והקפדתו על הוראות סעיפי החוק.
12 אין בטענות אלו או בבקשת האישור כולה, תשתית עובדתית ומשפטית מספקת אשר יכולה
13 להוות את גדר המחלוקת בין הצדדים, שיכולה לאפשר למשיב להתגונן מפני טענות
14 קונקרטיים, ויכולה להוות בסיס להחלטה בדבר ניהול ההליך כתובענה ייצוגית.
15
16 יתרה מכך. גם בטיעונים שהוספו לאחר הגשת התביעה והבקשה לאישור תביעה ייצוגית,
17 המבקשות לא הציגו בפניי בדל של תשתית עובדתית שעשוי להצביע על שגגה שנפלה בניכוי
18 דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות.
19 המבקשות לא הביאו שום חישוב קונקרטי המעיד על ניכוי ביתר מדמי הלידה ששולמו להן.
20 ממילא, המבקשות לא הציגו ולו ראשית ראייה לכך שיש גבייה ביתר המבוצעת כשיטה,
21 מכלל היולדות שקיבלו דמי ביטוח, וזאת על מנת להתאים את המקרה למסגרת של תובענה
22 ייצוגית. המבקשות הסתפקו בטענות כלליות כי המוסד לביטוח לאומי גובה מעל המותר,
23 ללא כל ביסוס או חישוב מנומק, לא ביחס למקרה הפרטני שלהן ולא בכלל.
24
25 בהעדר תשתית עובדתית מינימלית, לא ניתן לדון בטענות החדשות שבפי המבקשות,
26 במסגרת ההליך שלפניי. המבקשות לא הציגו כל טעות חישובית אישית, ולכן בבחינת קל
27 וחומר, לא ניתן להניח כי קיימת טעות חישובית גורפת, החלה על כל קבוצת היולדות
28 שקיבלו דמי לידה.
29
30 בהינתן כתבי הטענות שלפניי, כלל לא ניתן לברר את הטענות החדשות במסגרת ההליך .17
31 הנוכחי, ודינה סילוק על הסף. התובענה, במתכונת בה הוגשה, לא מעוררות שאלות
32 מהותיות של עובדה או משפט.
33

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 17-12-64823 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

18. אין בידי לקבל את עמדתן של המבקשות כי לאחר שלב אישור התובענה הייצוגית, וקבלת מענה מפורט מטעם המשיב, קיום הליך גילוי המסמכים, תשובות לשאלונים וחקירת עדים – המבקשות תבססנה את טיעוניהן. הליך גילוי המסמכים נועד לגשר על פערי המידע בין הצדדים, אך לא ליצור את העילה עצמה. יש לזכור כי המבקשות אינן זקוקות, כך נראה, למידע המצוי באופן בלעדי אצל המשיב כדי לערוך חישוב ביחס לניכויים הנוגעים להן עצמן. כדי להצביע על גבייה ביתר מדמי הלידה שקיבלו, יכלו המבקשות לערוך תחשיב לל פי נתוני השכר שלהן ובהתאם ללוח י'.
- 9 על מבקש האישור להציג בטיעונים ובראיות לכאוריות בסיס ממשי – עובדתי ומשפטי – התומך בתביעתו (ע"א 5378/11 ארתור פרנק נ' אולסייל (ניתן ביום 22.9.2014); רע"א הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' רחמים עמוסי (ניתן ביום 5.7.2012). עליו לתמוך טענותיו בתצהירים ובמסמכים רלוונטיים (רע"א 2489/09 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ (ניתן ביום 11.4.2013) פסקה 41 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז).
19. במקרה שלפניי, המבקשות תמכו בקשתן בתצהירים המבססים את עילת התביעה כפי שטענו לה לפני שהוסכמה עליהן שיטת החישוב שהציג המשיב ופרשנותו לסעיפים הרלוונטיים בחוק הביטוח הלאומי. תצהיריהן של המבקשות מתבססים על הטענה (השגויה) כי המוסד לביטוח לאומי היה צריך לגבות דמי ביטוח בשיעור של 0.87% בלבד, וכי גביית דמי ביטוח בשיעורים של 5%-8% היא גבייה ביתר, תוך שהן מפנות בתצהיריהן לעמודת ענף אימהות בלוח י' – וענף זה בלבד.
- כבר ביום 17.1.2018 במכתב מטעם המוסד לביטוח לאומי, וסמוך להגשת הבקשה לאישור התובענה (ביום 31.12.2017), הובהר למבקשות כי הגבייה נעשית בעבור כל טור ד' ללוח י', והובהרו שיעורי הגבייה. על פי מכתב זה, יכלו המבקשות להסיק כי עילת התביעה שלהן שגויה מבחינה משפטית ולבחון מחדש האם יש ממש בניהול ההליך כפי שהוגש. גם לאחר שהובהר למבקשות כי המוסד לביטוח לאומי גובה דמי ביטוח בעבור כל ענפי הביטוח, המבקשות לא הגישו תצהירים חדשים ואף לא תחשיבים שיכולים להעיד על גבייה של דמי ביטוח למעלה מהקבוע בחוק.
- אין בתצהירי המבקשות כדי להציג ולו תשתית לכאורית מינימלית לכך שהמוסד לביטוח לאומי ניכה מהגמלה מעל השיעורים הקבועים בכל טור ד' ללוח י' בתוספת הניכוי למס בריאות.

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

ת"צ 64823-12-17 כהן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי

1 המבקשות לא ביקשו להגיש בקשה מתוקנת לאישור התובענה הייצוגית או בקשה לצירוף
2 ראיות חדשות שעשויות להעיד על גבייה ביתר, לא בנקודת הזמן שבה קיבלו את המכתב
3 מטעם המוסד לביטוח לאומי, ולא בהמשך. המבקשות עומדות על בירור הבקשה לאישור
4 תובענה ייצוגית, על בסיס כתבי הטענות והתשתית שפרשו, אך בנימוק שונה מהנימוק לו
5 טענו מלכתחילה.

6
7 המבקשות אמורות לפרוס בפני בית המשפט יריעה רחבה של המחלוקת והוכחת קיום עילת
8 התביעה האישית באמצעות תצהיריהן. על ידי התשתית העובדתית הנפרשת בפני בית
9 המשפט בשלב זה, נבחנים טיב הראיות וסיכויי ההצלחה של הקבוצה באמצעות בחינה
10 פרטנית של הטענות האישיות של התובע כמעין "מקרה מבחן" לתובענה הייצוגית (ר'
11 אביאל פלינט, חגי ויניצקי, תובענות ייצוגיות (2017), 121-122). ללא מסד עובדתי מינימלי,
12 המעיד על גבייה ביתר, וכשיטה, אין מקום לדון בבקשה לאישור התובענה כיייצוגית.

13
14 נוכח המסקנה בדבר סילוק על הסף, איני נדרשת לשאלת הסמכות העניינית.

15
16
17 **סוף דבר- אני מורה על מחיקת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית.**

18
19 נוכח ההתנהלות מטעם המבקשות, אשר הביאה להתמשכות הדיון שלא לצורך, אני מחייבת את
20 המבקשות לשלם למשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסך כולל של 10,000 ₪.

21
22 המזכירות תסגור את התיק.

23
24
25 ניתן היום, י"ד ניסן תשע"ט, 19 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.

26
27
28
29
30

גאולה ליון, שופטת

